HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

וממקום שבאת מה להלן צריכות שיאמרו בפנינו נכתב ובפנינו נחתם אף היא צריכה שתאמר בפני נכתב ובפני נחתם אמר רב אשי מתניתין נמי דיקא דקתני האשה עצמה מביאה גיטה ובלבד שתהא צריכה לומר כו' ש"מ ורב יוסף רישא וסיפא בחוצה לארץ מציעתא בארץ אין רישא וסיפא בחו"ל מציעתא בארץ ממאי מדקתני [א]מה בין גט למיתה שהכתב מוכיח ולא קתני שהכתב ופה מוכיח: האשה עצמה מביאה וכו': אשה מכי מטי גיטה לידה איגרשה לה אמר רב הונא באומר לא תתגרשי בו אלא בפני ב"ד פלוני סוף סוף כי מטיא התם איגרשה בה אלא אמר רב הונא בר מנוח משמיה דרב אחא בריה דרב איקא דאמר לה כי מטית התם אתנחיה אארעא ושקליה אי הכי הוה ליה [ב]טלי גיטך מעל גבי קרקע ואמר רבא [א]טלי גיטך מעל גבי קרקע לא אמר כלום אלא דאמר לה הוי שליח להולכה עד דמטית התם וכי מטית התם הוי שליח לקבלה וקבלי את גיטך והא [ג]לא חזרה שליחות אצל הבעל דאמר לה הוי שליח להולכה עד דמטית התם וכי מטית התם שוי שליח לקבלה הניחא למ"ד [ד]אשה [ב]עושה שליח לקבל גיטה מיד שליח בעלה אלא למ"ד אין האשה עושה שליח לקבל גיטה מיד שליח בעלה מאי איכא למימר טעמא מאי משום דאיכא [ה]בזיון דבעל והכא בעל לא קפיד הניחא למ"ד משום בזיון דבעל אלא למ"ד [ו]משום חצרה הבאה לאחר מיכן מאי איכא למימר דאמר לה הוי שליח להולכה עד דמטית התם וכי מטית התם שוי שליח להולכה וקבלי את גיטך מיניה ואיבעית אימא [ג]דאמר לה הוי שליח להולכה עד דמטית התם וכי מטית התם אימר קמי בי דינא בפני נכתב ובפני נחתם ומשוי בי דינא שליח וליתבוה ניהליך:

הדרן עלך המביא גט

כל [ז]גט [ד]שנכתב שלא לשום אשה פסול כיצד [ח]היה עובר בשוק ושמע קול סופרים מקרין איש פלוני מגרש את פלונית ממקום פלוני ואמר זה שמי וזה שם אשתי פסול לגרש בו [ה]יתר מיכן [ט]כתב לגרש את אשתו ונמלך מצאו בן עירו ואמר לו שמי כשמך ושם אשתי כשם אשתך פסול לגרש בו

יתר

וממקום שבאת. כלומר הואיל ומינייהו גמרינן נגמור נמי להא דמה הן צריכות לומר כו' ומדקתני בברייתא מה להלן צריכות שיאמרו כו' שמע מינה בחוצה לארץ עסקינן כאביי: **ורב יוסף.** מאי דעתיה: **רישא וסיפא בחוצה לארץ.** הכל כשרין להביא את הגט אוקימנא [י] בחוצה לארץ מדקתני סומא וסיפא האשה עצמה כו' [יא] בחוצה לארץ דקתני ובלבד שתהא צריכה לומר: **ומציעתא.** אף הנשים כו' מוקי רב יוסף בארץ: **כתב ופה.** צריכה לומר בפני נכתב. ולאביי לא איצטריך למיתני כתב ופה דהכי משמע מה בין פה דגט לפה דמיתה אלא שהכתב מוכיח עמו: **מכי מטא גט לידה.** במקום שקבלתו במדינת הים: **איגרשה לה.** ולאי בעיא למיקליה לגט מגורשת היא ואינה צריכה להביאו בפנינו אלא לראיה בעלמא ולמה לה לומר בפני נכתב הא לאו שליח היא: **סוף סוף כי מטיא להתם איגרשה לה.** ע"י קבלה ראשונה דתנאה בעלמא הוה דלא תתגרש עד אותו מקום והרי נתקיים התנאי ולאו שליח היא: **אתנחיה אארעא.** דהויא שליח להולכה עד התם ובמאי דשקלא ליה תו מארעא הוא דמגרשה: הא דרבא לקמן (עח.): **לא אמר כלום.** דבעינן ונתן [יב]: **וכי מטית התם הוי.** את גופיך שליח דידך לקבלה וקבלי מידך: **והא לא חזרה שליחות אצל הבעל.** שליח לא מיקרי אלא המשתלח מזה לזה שראוי לחזור אצל שולחו ולומר עשיתי שליחותך לחברך וזו אינה ראויה לחזור שהרי לא נשתלחה אלא לעצמה ואח"כ נעשית היא בעל המעשה ובטל השליחות קודם שתחזור: **שוי.** אינש אחרינא שליח לקבלה דהשתא לא פסק שליחותה מינה וראויה לחזור: **הניחא למ"ד כו'.** לקמן בפרק התקבל (סג:) וטעמייהו מפרשי הכא בסמוך: **טעמא מאי.** תירוצא הוא. טעמא מאי אמרי' אין אשה עושה שליח לקבל גיטה מיד שליח בעלה: **משום בזיון דבעל.** דסבור מבזה אותי שאין היא עצמה מקבלתו הלכך לא ניחא ליה שיהא שלוחו מוסר לשלוחה ואי מסר לא הוי גיטא דלאו להכי שדרוהו להאי. דבשלמא מיד הבעל עצמו כיון דאיהו גופיה מסר לשליח אשתו הא קא חזינן דלא קפיד אבל כל כמה דלא חזינן אמרי' קפיד: **הכא בעל לא קפיד.** שהרי כן צוה לה: **ומשום חצרה הבאה לאחר מכאן.** דדמיין להדדי שכשזרק גט לחצר חבירו ואחר כך קנתה היא החצר הרי הוא עושה את החצר שליח להוליך והיא כשקנאתו עשאתו שליח לקבלה ואתי לאכשורי מהאי טעמא ושלא כדין הוא דחצר לאו משום שליחות אתרבי אלא משום ידה וההיא שעתא דנתינה לאו ידה הוא: **שוי שליח.** אחרינא להולכה כדי שתהא שליחותה חוזרת אצל הבעל ולאחר זמן קבלי גיטיך מיניה ושליח שעשה שליח אמרינן בכל הגט (לקמן דף כט:) שהשליח הראשון עושה את השני בבית דין ואומר לפניהם בפני נכתב ובפני נחתם: הדרן עלך המביא שני

כל הגט. קול סופרים. כותבי גיטין: **יתר מיכן.** בגמרא [יג] מפרש מאי יתרא דכולהו: **ונמלך.** חזר בו מלגרש:

והא לא חזרה שליחות כו'. שליח לא מיקרי אלא המשתלח מזה לזה שראוי לחזור לשולחו לומר עשיתי שליחותך קודם שיעשה שליח לאחרים [א] ובקונטרס לא פירש כן: **חצרה** הבאה לאחר מכאן. פירש בקונט' שנתן הגט בחצר חברו ואין נראה דחצר חברו לא דמי לשליח להולכה [ב] אלא אומר ר"י שנתנו הבעל בחצר של עצמו ומכרו לאחרים והאשה קנאתו מאותו אחר [ג] וא"ת למה לי למינקט משום חצרה הבאה לאחר מכאן הוה ליה למימר [ד] משום שליחות עצמה שהבעל עשה שליח להולכה והאשה תעשה אותו שליח עצמו שליח לקבלה וכי האי גוונא לא מהני משום דלא חזרה שליחות אצל הבעל ואומר ר"י משום דאותו טעם שלא חזרה שליחות אצל הבעל אינו ברור כל כך דאיכא דמספקא ליה לקמן בפרק התקבל (דף סג:) ול"ע דאמאי לא משני הכא כגון דשוייה איהי שליח מעיקרא והדר שוי איהו שליח דליכא למיגזר משום חצרה הבאה לאחר מיכן כדאמר בפרק התקבל (שם): **וכי** מטית התם שוי שליח להולכה. וא"ת שליח שלא ניתן לגירושין הוא ולא מצי משוי שליח כדאמר בפ' כל הגט (לקמן דף כט:) גבי ההוא דשדר גיטא לדביתהו [ה] ואמר ליה יהביה לאבא בר מניומי [ו] אתא ולא אשכחיה יתיב רבי יצחק ור' חנינא ור' אבהו אמרו ליה מסור מילך קמן [ז] אמר להו [יד] רב ספרא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא [ח] וי"ל דהתם פריך שפיר דכיון שלא ניתן לגירושין אין לו לעשות אלא כמו שאמר לו הבעל ליתנו לאבא בר מניומי אבל הכא הרי הבעל צוה לה לעשות שליח להולכה: **אימר** קמי בי דינא בפני נכתב. קצת תימה מה לי היא ומה לי בית דין ואמאי קאמר ואב"א [ט] ושמא לשון זה חלוק מלשון ראשון דלישנא קמא [י] אינה אומרת בפני נכתב אלא בשעה שתקבלנו אע"ג דבפ' כל הגט (לקמן דף כט.) [יא] ובכל דוכתא משמע שצריך לומר בשעה שהגט יוצא מיד השליח שמא הכא [יב] שיכולה לומר בשעת גירושין עדיף טפי [יג]:

הדרן עלך המביא שני

כל הגט. ושמע קול סופרים מקרין כו'. בסופרים העשויים להתלמד עסקינן כדאמרינן בגמרא ואפי' למ"ד בפרק קמא דעירובין (דף יג.) דמגילת סוטה מוחקין לה מן התורה אע"ג דבעינן לשמה ותורה להתלמד עבידא כדאמר התם לענין גט מודה כדפרשינן בפ' שני (לעיל דף כ.) וספר תורה נמי פסלינן בפ' שני: **יתר** מיכן כתב לגרש את אשתו כו'. בגמ' מפרש לא זה שנכתב שלא לשם גירושין אלא אף זה שנכתב לשם גירושין להכי תנא יתר מיכן וא"ת והיכי שייך למיתני הכא יתר מיכן כיון דמהאי נמי לא הוה שמעינן בקמייתא

גדולה

מסורת הש"ס

א) יבמות כה. קיז., ב) לקמן עח., ג) [לקמן סג:], ד) שם, ה) שם, ו) [לעיל כא. לקמן סג:], ז) לעיל כג. זבחים ב:, ח) זבחים שם, ט) עירובין יג. סוטה כ: זבחים ג., י) [לעיל כג.], יא) [לעיל כג:], יב) [דברים כד], יג) [ע"ב], יד) רב ספרא ור' חנינא כצ"ל רש"ל,

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וכי מטית כו' וא"ת שליח. עיין שו"ת תשב"ץ ח"א סימן כה באריכות:

מוסף רש"י

לא חזרה שליחות אצל בעל. שליח שחוזר ונעשה שליח למי שנשתלח לו ניתק משליחות הראשון עד שלא היה לו שהות לחזור אצל שלוחו ולומר עשיתי שליחותך ושליחות שאינה ראויה לחזור ולהגיד אינה שליחות. (לקמן סג:). **בזיון דבעל.** קסבור קלותי בעיניה שאינה מקבלתו בעצמה, דאילו כי עבדא לקבל מיד הבעל אין כאן חשש בזיון, דהא ידע ולא קפיד (לקמן סג:). **משום חצרה הבאה לאחר מיכן.** לאחר שנתן לה הבעל הגט בחצר של אחרים, קנאתו, דההוא לאו גיטא הוה, דבעינן ונתן בידה או בחצרה דאיתרבאי מידה, וזה בשעה שנתן לא היה החצר שלה, וגזרינן שלא יקבל שליח האשה מיד שליח בעלה משום דדמי להא שקדם הבעל ומסרו ליד שליח ואחר כך עשתה היא שליח לקבלו, ואתו נמי למימר חצר הוי שליח הבעל וכשקנאתו היא נעשה החצר עצמו שלוחה (שם ובעי"ז לעיל כא.).

הדרן עלך המביא שני

כל גט שנכתב שלא לשום אשה. שלא לשם האשה הזאת, שנכתב לשום אחרת ששמה כשם זו, **פסול.** דכתיב וכתב לה לשמה (זבחים ב:). **קול סופרים מקרין.** את התלמידים שמלמדין אותן לכתוב טופסי גיטין (שם). **מצאו בן עירו.** ששמו כשמו והוא מאותו העיר, **ואמר לו שמי כשמך וכו'.** ובני עיר אחת אנחנו וגט זה ראוי לי, תניהו לי ואגרש בו את אשתי, פסול לזה לגרש בו, דדרשינן לה לשמה, דכתיב וכתב לה ספר כריתות (סוטה כ:).

מוסף תוספות

א. והכא לא נגמר השליחות עד שהיא תעשה שליחות של עצמה. תוס' הרא"ש ועי' שיט"ק. ב. דדבר פשוט שאינו כלום דמה שייכות יש לו בחצר חברו. רבינו קרשקש. ג. הרי הבעל עשה החצר שליח להוליך את הגט, והיא כשקנאתו עשאתו שליח לקבלו, ואתי לאכשורי מהאי טעמא ושלא כדין דחצר לאו משום שליחות איתרבאי אלא משום ידה וההיא שעתא דנתינה לאו ידה הוא. שיט"ק. ובענין זה אין האשה מתגרשת כיון שיד האחר באמצע. תוס' הרא"ש. ד. גזירה. תוס' הרא"ש. ה. א"ל לא ידענא לה. רשב"א. ו. ואיהו [ליתביה] ניהלה. רשב"א. ז. דכי אתא אבא בר מניומי ניתביה לי' וליתבי' ניהלה. רשב"א. ח. והכא נמי מאי שנא. רשב"א. ט. מאי נפקא לן מינה בהני תרי לישני. תוס' הרא"ש. י. שהיא עושה שליח שלא בפני ב"ד. תוס' הרא"ש. יא. גבי המביא גט ממדה"י וחלה. תוס' הרא"ש. יב. כיון שהיא מקבלתו מיד מידו. תוס' הרא"ש. יג. [וברשב"א הק' על תירוצם ופליג].

עין משפט נר מצוה

צט א מיי' פ"א מהל' גירושין הלכה יב סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קלט סעי' א:

ק ב מיי' שם פ"ו הלכה ט סמג שם טוש"ע שם סימן קמא סעיף א:

קא ג מיי' שם פ"ז הלכ"ג סמג שם טוש"ע אה"ע סימן קמב סעיף יג:

א ד מיי' שם פ"ג הל"א סמג שם טוש"ע שם סימן קלא סעיף א:

ב ה מיי' שם הל' ג טוש"ע שם סעיף ג:

פסקי רי"ד

וממקום שבאת מה הן צריכות לומר בפני נכתב ובפני נחתם אף היא צריכה שתאמר בפני נכתב ובפני נחתם: האשה עצמה מביאה גיטה ובלבד שתהא צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם: ומתמה מכי מטי גיטא לידה מיגרשה לה פי' הלא אתה מאמין את האשה בגיטה מק"ו שהיא נאמנת לומר מת בעלי א"כ כשאומרת נמי האשה בעלי גירשני בגט זה תאמן מק"ו שהרי כשאומרת בפני נכתב ובפני נחתם למה אתה מאמינה ואינך מצריכה לעדים שיקיימוהו [וע"כ] מחמת ק"ו זה א"כ הנאמנות עליה היא ומה צורך להטעינה שתאמר בפני נכתב ובפני נחתם וכי שליח היא [הא] משעה שנתן לה גיטה נתגרשה והיא נאמנת בדבר זה לומר בעלי נתנו לי מק"ו ומה צורך שתאמר בפני נכתב ובפני נחתם אם אינך מאמינה לומר בעלי נתנו לי אלא קמהימנא לומר בפני נכתב ובפני נחתם וכיון שחכמים האמינוה בק"ו א"כ נאמנת לומר בעלי נתנו לי והיום ומחר אי אתי בעל ומערער לא משגחי' ביה שכך היא נאמנת בעצמה כאילו היו שנים שהביאו גיטה ואמרו שהבעל נתנו לנו שהן נאמנים ושוב אין הבעל יכול לערער כדאמרי' לעיל (טז:) גם האשה היא נאמנת בק"ו לומר בעלי גרשני בזה ומה צורך שתאמר בפני נכתב ובפני נחתם. ואסיקנא כגון דא"ל הוי שליח להולכה עד דמטית לב"ד של פלוני וכי מטית להתם שוי שליח להולכה בפני אותו ב"ד וקבלי גיטיך מיניה אי נמי כי מטית להתם אימא קמי בי דינא בפני נכתב ובפני נחתם ולישוי שליח וליתביה ניהליך ומכאן מוכח כי כל אשה הבאה ומביאה גיטה בידה ואומרת בעלי גירשני ביה שהיא נאמנת אע"פ שידענו שהיתה א"א ואין אנו צריכין שתביא ראיה בפנינו בפני מי נתנו לה או לקיים עידי הגט אלא היא נאמנת לומר נתנו לי בפני עדי מסירה אבל אמרה בעלי נתנו לי ביני לבינו אינו כלום דהלכה כר' אלעזר דאמר עדי מסירה כרתי ואם היו עדיה בעיר כגון שנתגרשה כאן בודאי שהיינו מצריכים אותה להביאם בפנינו אבל אחרי שהיא באה ממדינת הים ואומרת בעלי גירשני בגט זה בפני עדי מסירה נאמנת מק"ו שנאמנת לומר מת בעלי כדאמרן לעיל אבל אם היא אומרת גירשני בעלי ואינה מראה גיטה בפנינו בודאי אינה נאמנת שהרי ק"ו מחמש נשים למדנו והתם בלא גט בידם אינן נאמנות אף היא נמי בלא גיטה בידה אינה נאמנת עיין לקמן בפרק המגרש: **סליק פרקא כל** גט שנכתב שלא לשם אשה פסול כיצד היה עובר בשוק ושמע קול הסופרים מקרין איש פלוני מגרש את פלונית ממקום פלוני ואמר זה שמי וזה שם אשתי פסול מלגרש בו יתר מיכן כתב לגרש את אשתו ונמלך

SHAS MOZNAIM